**Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка**

**факультет іноземної філології**

**кафедра німецької мови**

## 1. Загальна інформація про курс

| | |
|---|---|
| **Назва курсу, мова викладання** | **Аспекти граматики німецької мови**<br>Мова викладання - німецька |
| **Викладач** | Братиця Ганна Георгіївна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри німецької мови |
| **Профайл викладачів** | https://deutsch.kpnu.edu.ua/bratytsia-hanna-heorhiivna-2/ |
| **E-mail:** | bratytsya@kpnu.edu.ua |
| **Сторінка курсу в MOODLE** | https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=4691 |
| **Консультації** | Згідно графіку консультацій, що розміщений на сайті кафедри німецької мови http://deutsch.kpnu.edu.ua |

## 2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Аспекти граматики німецької мови» належить до дисциплін вільного вибору студента та пропонується для вибору здобувачам вищої освіти усіх спеціальностей та ОПП університету. Курс завершується заліком.

Основними організаційними формами навчання є практичні заняття. *Практичні заняття* формують у здобувачів вищої освіти навички граматично коректного усного та писемного мовлення німецькою мовою. Курс викладається німецькою мовою

## 3. Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Аспекти граматики німецької мови» є навчити здобувачів ВО розуміти ти виявляти граматичні явища при читанні текстів різних функціональних стилів та на слух, граматично вірно формулювати свої усні та письмові висловлювання німецькою мовою у різних комунікативних ситуаціях з дотриманням відповідних стилістичних норм: формування у студентів граматичної та іншомовної комунікативної компетентності. Розвиток інтелектуальних, мовних та мовленнєвих здібностей, ціннісних орієнтацій, готовності до комунікації і, в цілому, до розвитку їхньої особистості.

## 4. Формат курсу

Стандартний курс (денна/заочна форма навчання). Передбачені проведення практичних занять.

## 5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни у здобувачів ВО формуються:

***загальні компетентності***:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.

***спеціальні компетентності:***

- здатність вживати граматичні структури в усному та писемному мовленні з урахуванням їх комунікативних функцій;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією з граматики німецької мови;
- здатність використовувати в професійній діяльності знання про німецьку мову як особливу знакову систему, особливості її граматичної структури

.

**Очікувані результати навчання з дисципліни:**

- застосовувати знання німецької мови у чотирьох видах мовленнєвої діяльності,

враховуючи різні аспекти граматичних структур;

- аналізувати мовні граматичні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

## 6. Обсяг і ознаки курсу

| Найменування показників | Характеристика навчальної дисципліни | |
|---|---|---|
| | Денна форма здобуття вищої освіти | Заочна форма здобуття вищої освіти |
| **Кількість кредитів ЄКТС** | 4 | 4 |
| **Загальний обсяг годин** | 120 | 120 |
| **Кількість годин навчальних занять** | 40 | 16 |
| **Лекційні заняття** | 16 | 8 |
| **Практичні заняття** | 24 | 8 |
| **Самостійна робота** | 80 | 104 |
| **Форма підсумкового контролю** | залік | залік |

## 7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальновживаних програм і операційних систем.

## 9. Політика курсу

Політика курсу ґрунтується на «Положенні про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view

*Відвідування занять.* Здобувачі ВО повинні відвідувати навчальні заняття та виконувати усі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та згідно розкладу занять. Здобувачі ВО відпрацьовують пропущені заняття на консультаціях в усній / письмовій формі, а також на платформі MOODLE.

*Академічна доброчесність.* Політика та принципи академічної доброчесності визначені у «Кодексі академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view

Очікується, що роботи здобувачів ВО будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності є підставою для незарахування виконання завдань, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Здобувачі ВО заохочуються до здобуття *неформальної та / або інформальної освіти*, визнання результатів якої регламентується «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти» https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view.

*Креативна ініціатива* здобувача ВО підтримується.

**10. Схема курсу**

| Тема | Форма заняття | Матеріали | Література, Інтернет ресурси | Завдання |
|---|---|---|---|---|
| Thema 1. Neue Tendenzen in der praktischen Grammatik der deutschen Sprache | практичне заняття, самостійна робота | Презентація | Літературу до кожної теми див. у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять | Опрацювання теоретичних питань лекції. Обговорення питань за планом практичного заняття. Виконання тренувальних вправ до теми. |
| Thema 2. Dativ-Akkusativ-Objekte im Satz. | практичне заняття, самостійна робота | Презентація | | Опрацювання теоретичних питань лекції. Обговорення питань за планом практичного заняття. Виконання тренувальних вправ до теми. Підготовка презентації. |
| Thema 3. Konjunktiv II. Höflichkeit, Vorschläge. Ratschläge, Vorwürfe. Wünsche, irreale Wünsche und Bedingungen. | практичне заняття, самостійна робота | Презентація | | Опрацювання теоретичних питань лекції. Обговорення питань за планом практичного заняття. Виконання тренувальних вправ до теми. Підготовка презентації. |
| Thema 4. Subjektive Bedeutung der Modalverben. Modalverben in der Grundbedeutung. | практичне заняття, самостійна робота | Презентація | | Опрацювання теоретичних питань лекції. Обговорення питань за планом практичного заняття. Виконання тренувальних вправ до теми. |
| Thema 5. Ersatzformen des Passivs | практичне заняття, самостійна робота | Презентація | | Опрацювання теоретичних питань лекції. Обговорення питань за планом практичного заняття. Виконання тренувальних вправ до |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | теми.<br>Підготовка презентації. |
| Тема 6.<br>Besondere Wörter.<br>Doppelkonnektoren. | практичне заняття, самостійна робота | Презентація | | Опрацювання теоретичних питань лекції.<br>Обговорення питань за планом практичного заняття.<br>Виконання тренувальних вправ до теми.<br>Вивчення глосарію термінів до теми.<br>Підготовка презентації. |
| Тема 7.<br>Besondere Wörter.<br>Modalpartikeln. | практичне заняття, самостійна робота | Презентація | | Опрацювання теоретичних питань лекції.<br>Обговорення питань за планом практичного заняття.<br>Виконання тренувальних вправ до теми.<br>Підготовка презентації. |
| Тема 8.<br>Nominalisierung. | практичне заняття, | Презентація | | Виконання тренувальних вправ до теми. |

**11. Система контролю та оцінювання**
**Розподіл балів**

| **Поточний і модульний контроль (100 балів)** | | | **Сума** |
|---|---|---|---|
| **ЗМ 1**<br>**Поточний контроль** | **МКР** | **Самостійна робота** | 100 балів |
| 50 балів | 30 балів | 20 балів | |

*Поточний контроль* здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у 12-бальній шкалі отримані здобувачами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Оцінювання на навчальних заняттях для одного модуля переводяться у бальну систему за формулою: (Сер. бал. х 0,05 +0,4) х максимальну кількість балів за модуль). Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Здобувачу, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Поточну заборгованість, пов’язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до

навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

**Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях**

| **Рівні навчальних досягнень** | **Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)** | **Критерії оцінювання** |
|---|---|---|
| **Початковий (понятійний)** | 1 | Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні". |
| | 2 | Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні"; може самостійно знайти в підручнику відповідь. |
| | 3 | Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом. |
| **Середній (репродуктивний)** | 4 | Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. |
| | 5 | Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними. |
| | 6 | Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. |
| **Достатній (алгоритмічно дієвий)** | 7 | Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми. |
| | 8 | Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. |
| | 9 | Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. |
| **Високий (творчо-професійний)** | 10 | Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси. |

| | | |
|---|---|---|
| | 11 | Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси. |
| | 12 | Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. |

***Критерії оцінювання модульної контрольної роботи***

Модульна контрольна робота складається з 10 завдань. Максимальна кількість балів за виконання МКР становить 30 балів, мінімальний - 18.

**Самостійна робота**

Матеріал, винесений на *самостійне опрацювання,* складається *на практичних заняттях* відповідно до тематики.

Самостійна робота здобувачів ВО оцінюється за 12-бальною шкалою, а потім бали перераховуються за формулою: середній бал за виконання завдань самостійної роботи помножити 0,05, додати 0,4 та помножити на максимальну кількість балів за виконання завдань самостійної роботи.

**Шкала оцінювання: національна та ЄКТС**

| Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни | Оцінка за шкалою ECTS | Національна залікова оцінка |
|---|---|---|
| 90-100 і більше | A (відмінно) | зараховано |
| 82-89 | B (дуже добре) | |
| 75-81 | C (добре) | |
| 67-74 | D (задовільно) | |
| 60-66 | E (достатньо) | |
| 35-59 | FX (незадовільно з можливістю повторного складання) | не зараховано |
| 34 і менше | F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля) | |

**12. Рекомендована література**

1. Karin Hall, Barbara Scheiner. Übungsgrammatik. DaF für Fortgeschrittene, neue Rechtschreibung, Übungsbuch. Hueber Verlag, Ismaning: 2016. 425 S.
2. Axel Hering, Magdalena Matussek, Michaela Perlmann-Balme. Übungsgrammatik für die

Mittelstufe: Deutsch als Fremdsprache. Hueber Verlag, Ismaning: 2016. 236 S.